

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 300.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 300

РІК VI.

Ч. 39 ПЯТНИЦЯ 25. ВЕРЕСНЯ. 1914.

WINNIPEG, MAN.

SEPTEMBER FRIDAY 25. 1914.

No. 39

VOL. VI.

НОВА БИТВА В ГАЛИЧИНІ

Після офіційної оповістки з Відня головна австрійська армія заняла укріплені позиції між Ярославом а Перемишлем. Тут зачала ся велика битва на цілій лінії. Австрійські війська дістали поміч і відбивають Росіян, які поносять великі страти. Австрійцям прийшла в поміч свіжа німецька артилерія. Команду забрали тоже в свої руки німецькі генерали.

Німці здобувають нові позиції.

Берлін, 22 вересня. З головної військової квартири доносять о нових побідах німецької армії.

Полуднева лінія сильних фортифікацій коло твердині Вердон а бомбардована: Німці перейшли східну границю уфортифіковану здовж Льотарингії, котру боронило 8 французьких корпусів. Французька артилерія на північ від Тюл зістала заскочена Німцями.

Австрія в добрій позиції.

Відень, 24 вересня. (через Амстердам). „Нині вполудне проголошено тут, що від трох днів наші війська не мали ніякої битви. Наша армія заняла добрі позиції і же на атак Росії.

В Сербії наші війська бють ся з великими успіхами. Дуже важні позиції а вже в наших руках. Забралосьмо багато армат”.

Ми нераз писали вже і ще раз звертаємо нашим читачам увагу, щоби не привязували великої ваги до тих вістей, що надходять з Петрограду, бо се в більшости брехні. От приміром, ся послідна вістка з Австрії заперчує всякі побіди Росії, якими Росія так хвалить ся.

Румунія хоче воювати.

Букарешт, 24 вересня. З офіційних жерел розвілася вістка, що Румунія рішилась виступити до війни проти Австрії і Німеччини. До тижня румунська мобілізація буде укінчена. Румунія закусила зуби на Трансильванію. Говорять, що дійсно коли війна розпочалась вже з Австрією, то румунський король виде бо він походить з німецької родини Гогенцолернів і а проти війни з Німеччиною. Та тут ролю грає не король, а міністерство румунське.

Італія понесла страту.

Нью-Йорк, 24 вересня. З Мільяну надійшла тут телеграма, що Італія втратила три торпедовці, які при Дальматинським побережжю натрапили на австрійські міни і пішли на дно.

Англія помагає Японії.

Пекин, 24 вересня. Англія вислала в Китай пару своїх регіментів на поміч Японцям. Сподіють ся, що так на Тейн-Тау розігнє ся завтра, або в неділю.

Турецький міністер відкликаний з Злучених Держав.

Вашінгтон, 24 вересня. Турецький амбасадор Рустем Бей, повідомив президента Вільсона, що по приказі свого уряду до 24 годин він опускає Злучені Держави.

Сей несподіваний відклик турецького амбасадора з Стейтів, наробив немало сенсації в дипломатичних кругах. І хто знає, чи Злучені Держави зістануть нейтральною державою в сій війні.

Бельгійці бють ся дальше.

Амстердам, 24 вересня. З Антверпін доносять, що в кругом сего міста йде досить сильна битва Бельгійців з Німцями. В одній місцевости Бельгійці цілковито вимордували 2,000 Німців.

Брехня на верх.

Цетинія, 24 вересня. З Цетинії доносять, що Черногорці бомбардують місто Сараєво.

І знова вилазить пилю з міха. Перед вчора всі газети трубили, що Сербі вже здобули Сараєво, а нині вже говорять, що Сараєво Черногорці тільки зачали бомбардувати. Далі довідаємось, що Черногорців ніхто не бачив не то під Сараєво, але навіть на боснійській землі, а що се підлі видумки часописей тих держав, які ведуть війну з Австрією і Німеччиною.

ЩЕ ПРО ЯРОСЛАВ.

Петроград, 24. вересня. Російське міністерство війни проголосило слідуєче:

Дня 21 вересня російські війська припустили штурм на фортифікації Ярослава, з правого боку Сяну. За протяг двох днів російські арматі примусили австрійську залогу піддатись. За сей самий час, російські побічні війська забрали Пжеворек, Старе місто і Ланцут.

Росіяне продовжують свій напад на Австрійців.

Нью-Йорк, 24 вересня. Російський аташе Голубевський проголосив нині в Нью-Йорку слідуєчу телеграму з Петрограду:

„В погоні за Австрійцями, наше військо дійшло вже до ріки Віслоки, яка впадає до Висли між Сяном а Краковом. Скорий похід війська приносить нам великі успіхи.“

Козаки вже під Краковом.

Лондон, 24 вересня. Денеша, яка надійшла тут з Петрограду, говорить, що відділ російських козаків, прабув вже під твердиню Краків.

В АВСТРІЙСЬКІЙ АРМІЇ ХОЛЕРА.

Лондон, 24 вересня. Наспіла тут з Австрії вісти, що між австрійським військом вибухла холера. До сей пори занотовано дев'ять випадків сей страшної пощести, і то головно між легко раненими воїками.

Цар хвалить ся побідою.

З Петрограду розіслано телеграми, що Німці, які відвернули армію Рененкамфа в Росію, зістали побігті тож самою армією під Сибіром. Росіяне знова заняли Сольдаві, в Східних Прусах. Рівнож говорять що Німці лишають Східні Пруси а зміцнюють боеву лінію з Торн, в Західних Прусах до Каліша, в російській Польщі.

ДОБРА ПРИЧИНА.

Лондон, 24 вересня. Після рапорту з Вазилі, Німеччина віднеслася до Швайцарії з запитом, чи Швайцарія не згодилась перепустити німецькі війська через швайцарську землю. Швайцарія не згодилась на се, а повідомила скорше Італію, яка готова стати в обороні Швайцарії коли на її землі вступалиб війська німецькі.

Московські дикуни.

Пшоване російських царів, се безперечно історія писана кровю народів, котрі борола ся і борють ся за свободу народу. І хотяй минули в Європі наші дикі часи

і прийшло дваццять століть, століть цивілізації і поступу і часи Івана Грізного і Петра великого належать вже до минувшини і світ гадає що повторене сих часів в дваццятім століттю неможливе, то дійсність і сучасність доказують, і кровавий кат Микола запише ся в історії світа тими самими буквами, що і Іван Грізний.

Само проваджене війни в теперішних часах е доказом, що цивілізація народів не поступила еще так далеко щоби сего страховища можна позбути ся. Однак вісти з поля війни доказують, що Европа не позбула ся, мимо культури много народів до сего часу диких варвар. Що більше, що так просвічені народи, як Французи стали в одні ряди з самими варварами. Тими дикунами суть Москалі. Послідні вісти доносять що поручник 15-го полку пруських вересерів знайшов на дорозі в Східних Прусах 23 рекрутів німецьких на вид котрих чоловік тратить свідомість і не може бути певним сего чи він знаходить ся між дикунами чи в цивілізованій Європі. Рекрутам сям повідтували московські козаки ноги і руки, а жандармам, котрі товаришили рекрутам, повідтували носі і уха.

В кишени одного полоненого російського офіцара знайлено палець жінчини, на котрім був перстень.

Командант одинадцятого німецького корпусу говорить, що Москалі відрізують рченим і спокійним мешканцям занятих місцевостей пальці з рук. Німецька краєва оборона подибала дваццять трупів жінчан, котрим Москалі відрізали груди. Ось московська культура, котрої прагнуть наші кацапи. Се саме роблять і в Галичині.

Російський міністер війни про положєне в Галичині.

„Найліпші війська Австрії не брали доси ніякої участі в битвах у східній Галичині. Вони стоять готові і ударять на нас доперва тоді, коли переломимо першу оборонну лінію здовж Сяну. У східній Галичині були ся лиш полки краєвої оборони і загального ополчення.

„Ся друга часть кампанії буде найтяжшою і найбільше кривавою. Коли вона нам пощастить ся і ми займемо Краків, тоді дорога до Шлеску буде стояти перед нами створом і всяка небезпека для нас зі сторони Австрії буде усунена“.

Віче Українців в Вінніпегу

В неділю 27 вересня о 3-году, по полудні в гали Магнус і Павере, скликає відділ тов. Самостійна Україна масове віче Українців в Вінніпегу — в справі необсядження місця учителя української мови в учительським семінари в Брендоні і в справі як забезпечити нашого робітника перед надходячим голодом в Канаді.

Запам'ятайте се собі всі і приходіть протестувати против скорочуваня наших прав.

На мітингу можна буде вписуватись в члени товариства.

Заряд тов. відділу Самостійна Україна в Вінніпегу.

Брукселя вільна від Німців.

Амстердам, 21 вересня. Німецькі війська опустели столицю Вельгії Брукселя. Війська забрались трохи до Франції, а решта на схід проти Росії. В Брукселі лишилась тільки невелика залога австрійських відділів.

В суботу дня 26 серпня 1914 в Квінс Театрі на ул. Селкірк, Прось. Драм. Тов. ім. М. Занковецкої відіграє представлєне п. з. „Ваткова Кавка“ драма в-5-тьох діях Тобиленвача:—

Початок представлєня о год 8.30 вечером.

Ціни тікетів 50, 35, 25, 15 центів.

Тікета можна набути в Руській Книгарні на 850 Main St.

Витько коли він робітник, може дуже мало зробити, щоб забезпечити сава. Він не піде на університет. Не піде навіть в середню школу, а щастя коли йому впаде ся свінчити народню школу. І коли тільки він трохи підросте і небогато скріпиться — він вже примушений помагати своїм біднякам родичам і журити ся зарібком. В його батька нема впливу, нема знакомах між значними людьми, він не може дістати для свого сина "доброго місця". З вдачностію приймає він першу роботу яка попаде ся щоб тільки дозволила робити. Ви, товаришу робітнику, знаєте власного досвіду, як тяжко знайти наші дитині роботу.

„Що буде з Василем, що робити з Наталкою?“
Ті прокляті питання шарають мозок наших материй довго до того часу, поки діти наші достатньо дозріють для ринку праці.

„Дитина ще слабосильна“ — плаче любяча мати — „Він не в силі“ — тяжко робити, я дуже бою ся за його здоровля“ — Яка картина! Але все те так щоденне в житю робітників, що більшість з нас не замічає того. Мати відчуває всім своїм еством дикую несправедливість пануючих порядків. Она видить, може бути й несвідомо, темну будучність і тяжкий страх і чувство безнадійности стискають її ніжне материнське серце.

Чи виділи ви сумну картину, коли то мама бере за руку свою дитину, що то її так тяжко вибавила і виховала і йде продавати її, так як кусок полотна до всіх купців, що наймають діточу роботу. Треба самому то все пережити, щоб зрозуміти.

Мати глядить на свою дитину ніжно, ласкаво, а вона дивить ся на неї з переляком і просьбою, коли мама вихвалює здібности свого малого перед грізним купцем або фабрикантом.

І той іспитуюча оглядає „товар“ і в недовірем допитує ся — чи говорить мама правду о здібностях своєї дитини. До сходу випитавшись і оглянувши, заявляє байдужно, вони могли би остаточно навідатись на другий тиждень — але він сам певний, що не має роботи для малого робітника.

Щож стане ся з тим хлопчиком?
От він вже дорослий. Мма більше не журить ся ним. На її могилі давно трава поросла. А він — синок її? . . . Що з ним? — Він „фабрична рука“! що дістане доляри і шів, коли на фабриці йде робота. І то все, що він осягнув, то все, що він зможе заробити коли небудь. Він став віковичним фабричним арештантом. Ніякого помилювання для нього нема. Він ніколи, доки буде існуювати капіталістична система продукції не буде свободний.

Для нього нема теплого сонця, ніжної жінки, щасливих дітей! Для нього нема ні квіток, ні радощів! Все що гарне — не для нього. Він тільки „рука“! Людська фабрична рука! . . .

Подумайте тільки, товариші, о „руках“ без душі. Во в капіталістичнім світі нема місця для душі. Високі гарні чувства не створюють для капіталістів нових богатств — до чогож їм треба душі? Все чого треба в теперішнім світі, то лише „рука“ — рука, що спосібна робити, і все людство повинно повернути ся в ті трудищі мольотисті руки робітників? На що голова? На що душа? Треба тільки сильних рук! Тисячі рук для одної голови! Руки робітників для голови капіталіста.

Тисячі тупих сотворінь в людськім образі, тисячі рабів, скованих ланцями темноти, з головами заміненими в руки, всіх їх покорених і понижених заставляє робити оден чоловік, всіх їх обдирає і обклада оден підприємець, оден капіталіст. То власне товариші і є капіталізм!

Отже теперішню систему піддержують капіталістичні партії. Хоч они і прозвали ся різними назвама, всі они помагають собі взаїмно і піддержують капіталістичну систему.

А капіталістична система помагала нам робітникам щоб ми скоро поабулись всего доброго, гарного, що в нас є, і всего того, що ми своїм трудом втворюємо.

Тисячі рук служать одній голові — от до чого довів нас скажений розвій капіталізму. Тисячі людей — робітників повернених в руки з цілюю наповнити, наситити оден жолудок капіталіста.

Той дикий, нелюдський порядок річий повинен бути знищений. Людство повинно освободити ся від нужди і зvierодення.

Природа сотворила тисячу голов для кожної тисячки пар рук. Тисячі сердець бють ся і доказують, що голова мозок і руки — одна цілість. Тисячі людських душ, хоч розбитих і придавлених вже родять ся для боротьби вони кленуть ся висвободити людство.

Голова з руками, серце з душею, то природне право кожного чоловіка. Повна свобода для всесторонного розвою — природне право кожної людини.

Той, хто відбирає то право людям — тиран! Той, хто не добиває ся його — трус!

Той, хто рівнодушний до всего, що діє ся — раб! Той, хто не користає зі своїх прав — трут.

Вся земля для всіх чужий! Всі машини і засоби продукції повинні стати власністю всего людства.

Того ми добиваємо ся.

Громадська власність, повна контрола над всею

продукцією, демократична управа в промислі для добра всего народа — от, о що ми боремо ся!

Знесене плачення чиншу, процентів, зисків: втворювана продукція тільки для задоволення потреб населення — от до чого ми стремимо!

Кооперативний спосіб продукції, в котрім всі повинні дружно працювати і котрий повинен бути виражені соціалістичного устрою, високої культури — правдиво демократичної республіки — то наша ціль!

Конець класовій боротьбі! Конець панованю класів над класом! Проч з убожеством і пониженом! Проч з тираниством і несправедливістю!

Нехай наступить правдива свобода! Нехай зійде сонце братерства і любові! Нехай заживе правдивий чоловік! То наші домагання, то і є соціалізм!

3 думок соціаліста.

Святою є тільки одна річ у світі — людське житє.

З війни має хосев тільки двох: смерть і військовий контракт.

Одним з доказів, що чоловік походить від мака, є піп одягнений в церковне шмате. Чим люди культурніші тим менше у них чуждачнх, яскравих стройв, менше дивоглядних, символічних обрядів.

Жовнір не йде на війну тому, що приймає — а тому що мується: він і присягав не по своїй волі, а на війні не велика з нього потіжа для тих, що силували його присягати собі послух.

Німецький цїсар може і зайде колиш до Парижа. — шукаючи роботи по втраті посиди в Берліні.

Написи москвофілів вішати треба не за се, що дурають ся своєю народністю, а за се, що вони є пражильниками царату і капіталізму.

Один з побожних соціалістів каже, що бог сотворив пролетарів, щоб мав що любити а пролетарі зноє сотворили своєю працею капіталістів, щоб мали що ненавидіти. Чудна теологія!

Сьогодні чоловікови до щастя потрібні здоровля і гроші: за соціалізму до щастя потрібні будуть здоровля і праця. То-ж не диво, що всі дармоїди є ворогами соціалізму — бач в їх теорії про щастє праця зовсім не має місця.

Пролетар працює не в надії гаразд в будучині а працює зі страху перед голодом в теперішности.

Заробити гроші не так-то дуже тяжко: але дістати весь заробок — ще мабуть в пролетарів не вдало ся нікому.

За катехизмом можна сказати, що молитва є піднесенем духа до бога, а зниженем розуму до теляти.

За півно народ зрозумів, що єспівати в церкві „За цїсаря кров і добро . . .“, а дійсно віддавати за нього жите і майно — се страшенна річнота!

Богач учить своїх дітей, як жити, а бідний своїх, як працювати.

Дамян Бориско.

Патріотизм!

(Казка для старших).

Жив собі мужик Лука. Був се чоловік віруючий і чесний. А сили мав тільки, що нікого не бояв ся.

Прийшов раз до него сусід і каже: Слухай Лука, ти чоловік сильний і нікого не боїш ся. Ходім в ліс. Там будуть переїздити чужинці з товарами, ми ограбуємо їх, поділимось думом і будемо жити по панськи.

— Ні — відповів Лука, я хочу жити чесно і на розбій не піду ніколи.

Отже сусід відійшов без нічого.

Але незадовго приїхав до Луки старший, в жовнірськім убраню і сказав:

— Слухай, Лука! Ми рішили завсювати чужу землю. Поубиваємо всіх мушниц, а їх добро заберемо собі, та будемо жити так гарно, як ніхто в сьвітї. Ходи зі мною, я дам під тебе найкрасшого коня.

Розсердив ся Лука і закричав до непрошеного гостя: Дявол ти, а не чоловік. Невже се по божому убивати людей та рабувати їх добро? Ніколи я не згодив би ся на такі погані діла. Заберай ся по доброму! . . .

І забрав ся старший під сердатого Луки.

Але за якийсь час знова приїхав до Луки той сам старший і закричав:

— Ей, Лука, віруєш ти в бога?

— Вірю, — відповів Лука.

— А вітчину свою любиш?

— Так, люблю, — сказав Лука.

— Так, підеш зі мною. Король приказав тобі іти боронити „віру і вітчину“.

Лука сейчас кинув все, не поспрадавсь навіть з жінкою і дітьми, поїхав з королівським післанцем. Тепер робив на розказ короля все те, що переділе уважав безчесним, безбожним: убивав, рабував і вбив, що те все треба конче робити ради віри і вітчини. Совість свою уважав чистою . . .

Треба знати лише, чим можна захопити людину до поганого діла.

Плян Вільгельма знищити соціалістів

Цїсар Вільгельм і німецька буржуазія знаючи, що німецька робітничка класа хочє тепер і засліплена трохи війнок, але незабаром вона прозріє, коли побачить братогубийчий характер війни і вплив його він постарав ся о те, щоб знищити соціал-демократів і немаги вже страху в сер-

дній держави.

В лондонській газеті „Дейлі Гаролд“ журналіст К. Л. Еверард розказує про криваві пляни Вільгельма. Він говорить, що при обгозі Ліж (в Бельгії) на перендні найбільш небезпечні позиції, а тоже на підступні атаки, з котрих авчичайно люди не вертають ся вже в живих, на розказ Вільгельма генерал Емміх послав саксонські полки. Іменно саксонські. Не пруські, котрі прибули там скорше, а саксонські. Се робив він тому, що в саксонських полках трета часть соціал-демократів!

Коли генерал Емміх послав ті полки здобувати кріпость Ліж приступом, то він дуже добре знав, що полки сі не вернуть ся вже назад. Але він послав ючє сі полки на погібель, поборовав найбільшого воюротя буржуазії і монархії — а се соціал-демократів.

В Саксонії як всім звісно, соціал-демократія дуже сильна, і більш як трета часть саксонських полків складаєсь з соціал-демократів а дві третих з організованих робітників, які належуть до робітничих союзів (юній). Еверард говорить, що взагалі в сій війні ті німецькі полки, котрі походять з мірсевоствий, де є сильний соціал-демократичний рух, є вислани в першу боєву лінію, на цілковито певну смерть.

І дійсно, се є в плянах Вільгельма винищити як найбільше соціал-демократів. Нагода чудова?! Вільгельм заборонив в цілій Німеччині соціал-демократичні віча, він придумав 90 соціал-демократичних газет, він ужив всіх способів, аби лише страхом добути в соціал-демократичних послів поперте воєнне. Він знаючи що жертви в війні не мнучі, тому й віддає на жертви ненавистних йому — соціал-демократів. І згаданий журналіст пишучи про се, вірно говорить, що французькі і бельгійські робітники, оборяючи свої родичи, нехотячи мусять стати катами, які убивають найкрасших сьнів пролетарської Німеччини, післанах коронованим тираном на певну смерть . . .

От трагедія війни між пролетарями.

Про Круппізм.

Найбільша фабрика гармат на сьвітї є в Німеччині, і належать до фабриканта Круппа.

Звідти походить слово Круппізм. Еслиб народа тепер воючї не мали гармат і воєнних кораблів коштуючих мільони, то не мучили би себе взаїмно і старали би ся полагодити свої непорозумїня в инший спосіб.

Будованє трох воєнних кораблів річно в Сполучених Державах, а не тільки великим тягарем для по-

датковців, але впроваджує навіть після думки американо-анських публіцистів деколя Сполученї Держави в тяжкий клопіт.

Найпростішою і найрозумнішою дорогою запобіженя таким війнам, як нинішня є заперестати виробляти армати і стрільний порох.

Есла не буде чим стріляти, не буде стріляня. Еслиб народа сьвіта заборонили вироблюванє оружа заощадили би житє мільонам і мільони долларів. І могли би ліпше розсудити свої непорозумїня чим тепер.

Прв отвореню німецького парламенту висказано гадку, що Крупп творять расову ненависть, щоб продавати більше гармат.

Чи оскарженє є правдиве чи ні, то се для нас має мале значєне.

Сама екзистєнція фабрики Круппа і фабрики анпих воєнних средств суть грозою цивілізованого сьвіта.

Німецькі, бельгійські, англійські і французькі жовніри убивають себе взаїмно, не знаючи чому, з тої тільки причини, що суть уаброєні від стїп до голови.

Винахідники з дня на день винаходять і будують нові штуки механіаму. Двіста сорок куль на мінуту. Що за подиву гідний механізм мусить бути такої гарної гармати.

Кулі з такої гармати падають частїше чим кроплї дощу з хмар. Чи гарматні кулі мають рішати до кого має належати Боснія і Герцеговина? Чому не позволити самим мешкацям тих країв рішати до кого вони хочуть належати?!

Болгарські соціалісти та царат.

Російське посольство в Болгарії проголосило, що в послїднім столїтю Росія вела війни тільки о освободженє балканських держав.

Про сє заяву робітничий болгарський дневник „Работничевський Вестник“ пише слїдуючу увагу:

„Комунікат сєй має на цілі переконати москвофілів, що Росія мала місію освободити балканські народи. Се є безглузне твердження, немовби Росія вела ою війну в цілі політичного, економічного і морального освободженя малих держав європейських. Деспотична Росія під якої хулїганською управою терпять 180 мільонів Росіян, Поляків, Українців, Фінляндців, Турків і т. д. має лице говорити о освободженю славянських народів, але від кого освободжувати їх? Росія, держава кнута і шибениці, хоче вступати тепер проти засади брутальности. Цянім російської чорної сотні не випереджений. Пилє людство відчує дійсно правдиву полєкшу і задоволенє — коли цароєславна Росія буде розбита, коли варварський деспотизм Росії агнє. І се має ся стати, хотїяби сємало забрали найбільше жертв в сучасній війні.

Дописи.

Firdale, Man.

З цієї місцевості, майже ніколи нічого не було писано по часописах. Тут хочу подати як думують про війну темні робітники.

Багато з цих робітників говорять що війна, це кара за гріхи людські. Капіталістів, то бог сотворив без суду і криміналу та що без війська не мож обійти ся і т. д. Наговорять цілу купу дурниць, а не уважають що причину війни роблять лише кровожадні капіталісти. Я кличу до тих робітників, яким лежить на серці добро і визволене робітників, котрі знаходять ся під гнетом капіталізму, щоб не вірили всяким дурисьвітам та щоб не читали пошвських шмат. Обовязком кожного робітника є читати одинокі нашу робітничу газету „Робочий Народ“.

Лише ся часопис в Канаді, стоїть в інтересі працюючого люду проти визиску капіталістів. Она навчає кожного робітника, як видобути з ярма капіталізму і як стати робітником людинкою і не бути рабом панським. Кожному робітнику треба належати до організації, треба я а л е ж а т и до організації соціал-демократичної, під червоною прапором, а тоді побачимо що ні війни, ні війська, ні криміналів не буде потрібно. Тоді не скажемо, що се кара божа що голодуємо, що кара „божа“ що ми на війні убиваємо один другого і т. д. Тоді карі „божі“ не буде для робітників. Буде кара для капіталістів, ім ніхто за дурно не дасть істи, і не дасть нічого, коли они не зароблять собі сего. Все добро, і все що втворили робітники, буде належати до робітників. Спасенем робітників лише організація робітників.

Лише в злуді поборомо капіталізм. Лише в робітничих часописі освідомимо себе. Тому шарім наш „Роб. Нар.“ щоб робітник читав і предплачував „Роб. Нар.“ Сумно, коли між робітниками знаходять ся ще такі, що не предплачують або не читають і не ширять „Роб. Нар.“. Здоровлю всіх читачів „Роб. Нар.“ і кличу ще раз, читайте ся часопис.

В. Кузмин

Blairmore, Alta.

Дорогі Братя! Як перечитавим ч. „Р. Н.“ то муєвим сплакати, бо я вже другий раз в Канаді, але ще не було так прикро як тепер. Жаль стає чоловікові коли згадати про старий край. Я там лишив на Буковині свою найдорожшу жену і троє діточок, про яких тепер нічого не знаю і не мож уявити собі що з ними стало ся. Те саме думає кожний робітник. Кожний з нас лишив в краю родичів, сестер або інших кривних, ніхто з нас усіх не є певний про житя своїх кривних.

Читаючи статі в „Р. Н.“ про увільнене України з під царського ярма, я сам, хоч маю вже 42 роки, зміло підумати боротись за здвигненем „Самостійної Демократичної Української Республіки“. Не лиш я, а таких сотки тисяч найдеть ся, що зміло віддадут своє житя на жертвенник здвигнення волі народу. Ми муємо зробити для себе свободу в своїм ріднім краю, щоб не логрібно втікати за море. Наш край багатий і землі є до сьвіт. Лише треба ту землю і всякі добра відібрати з рук капіталістів і правительства.

Ми далеко краще зажезем в своїм ріднім краю, коли алучимо ся з товариства і організації робітників і повстанем всі разом проти гнету всіх тих що панують над працюючим людом. Ми тепер повинні збирати фонди на освободжене України, і коли не можемо самі поїхати щоб помагати нашим братам сялоку, то помагаймо їм фондами. Коли ми їм вишлемо потрібні для освободження України гроші, то Українці в старім краю самі визволять Україну з під панованя як Росії так і Австрії.

До роботи Братя!
С. Українець.

Війна, се не є весільна забавка.

Ніхто не має монополі на жорстокість.

Дивно, що так багато галасу виробили про зруйноване Лювене та про інших жорстокостях, поповненні Німцями в Бельгії, так як би то війна була плахотним ванятем делікатних панків в білих флянелевих штанах.

Нема жадного сумніву, що Німці обходили ся жорстоко з населенем декотрих околиць, але, если донесене є правдиве, їх треба похвалити за те, що они не лядеміряють, та не говорять, що війна то є забавка як на церковнім пієнїку. Німцям треба полякувати, що они висотавляють війну перед світом в найжорстоційших фарбах.

Цікаво означити також розбурене части і нашого населеня за для екзекуції бельгійських цивилів — мужчин, жінок, навіть хлопців — котрі в великим запалі стріляли на неприятели з кута або троїли воду до питя. А чи не те саме робили американські жовїри в недавній інвазії Вера Круа, коли було порозстрілювано патріотичних цивилів, що стріляли з домів і з дахів?

А що повісти про подвиги генерала „Ревуче Іекло“ Джейка Смита на Філіпінах, та про оповіданя за його тортури „водянами ліками“, котрі він практикував на Філіпінічах?

Нащо власна горожанська війна була бійкою катів, котрі весело стріляли один другого в горячій битві а коли она спотикали ся ле вевуді по за сценою війни, то сідали разом і частували один другого тютюном. А тепер на полудни ще досі живють оповіданя, як північні жовїри насилували жінок, як розстрілювали стариків, коли они не хотіли показати дороги, та як вони звязували до купи за пальці хлопчат, коли послідні не хотіли показувати дороги.

З другої сторони, Волт Витмен, котрий служив в Червонім Хресті, багато оповідає, які жорстокости поповнювали конфедератські жовїри (з Полудни) на раних і безпомічних федеральних жовїтрах.

Треба зауважати, що Німеччина вже починає скаржити ся на поведжене російських козаків в Східних Прусах, козаків, котрих само імя десятима літ указувало на все що є дикунське і варварське.

Вчера вечером був в малій реставрації і замітив, що кельнер мало що більший від хлопця, силкував ся прочитати наголовки часописи котру я держав в руках.

„Вя интересуєте ся війною?“ спитав я.
„Так, я з Австрії“, — він відповів.
„А звідки ви походите?“
В відповідь він показав на слово „Галич“, когре фігуровало тоді в воєнних новинках, бо Росіяни тоді вийшли в се місто після поражки Австрійців.

„Я маю там матір там і сестри, они там самі“, він повів „Козаки“ — але другий гість покликвав його і він відійшов з стисненими губами.

Правдою є, що жадна сторона, приймаюча участь

в війні, не буде мати чим похвалити ся, коли скінчить ся війна. Ось чому постійне повторене фрази „цивілізована війна“ таке нудне.

Позір!

Отсим повідомляє ся членів Тов. „Самостійна Україна“ в Вінніпегу що дня 30 с.м. т.е. в середу відбудуть ся збори тов. на яких будуть полагоджуватись важні справи, між иньшими Вибір писаря Тов. — Просить ся щоб члени принесли на ці збори своїх товаришів і приятелів в цілі вписуваня ся до Товариства.

Початок точно о год. 8. в вечер в льокалі де місять ся тов. „Боян“ на Pritchard & Mcgregor.
Заряд тов. Самос. України.

НА ПРЕС. ФОНД „Р. Н.“
W. Lenko \$2.00
Нягу Fgrant 50с.

Позір!

Українське просьв. драм. Тов. „Боян“ уряджує в неділю, 27. вересня о год. 2. по пол. в Пресб. галі (McGregor i Pritchard) відчит на тему „Дещо з психології“ або

Загальний перегляд духових проявів чоловіка.
Референт; Іван Коцян.
Вступ вільний,
Просв. Комісія.

Нові книжки.

Бібліотека: „Новий Світ“, ч. 4. Червоний Кобзар
Пі збірка пісень і поезій робітничих. Зібрав Ів. Гнида
Монтреал. 1914.
Головний склад
Nowy i
Box 1051
Montreal, Que.
Ціна одної книжки 10 цент.

Оголошене!

Пошукую гарного хлопця, котрий би хотів зі мною одружитись. Я є гарна дівчина, перебуваю в Канаді 5 літ. родом з села Вербівці (Галичина). Маю \$1200 готівки і тільки вимагаю від свого нареченого. Зголошуватись треба разом з фотографією на поштову адресу:

Dotzia Serduczka
199 Zuper St.
Montreal, Que.

Хто їхав?

Хто їхав від трачки Г. Т. Р. перед трома тижнями тоді, коли в Транскоті відірвав трен ногу С. Семанишиному? Хто потягом їхав тоді і бачив се нещасте, най зголосить ся як свідок для Семанишиного до ред. „Роб. Нар.“ на 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.

Пошукую.

брата Олексю Шевчука з села Шулганівки, повіт Чортків (Галичина). Довгий час перебував у Келгарі, Альта. Хтоби о нім знав або він сам, хай напише на сю адресу:

Hryn Szewchuk
212 Brown St.
Montreal, Que.

Пошукую

свого брата Романа Голодівського з села Долина пов. Чортків (Галичина). Довгий час перебував в Саскатуні, Саск. Хтоби о нім знав або він сам хай напише на отсю адресу:

Maria Holedwiska
1715 Ontario East
Montreal, Que.

„Робітник“

часопис посвячена інтересам працюючої класи в Америці, виходить три рази на місяць. Ціна предплата \$1.00
Адреса: „Robitnyk“, Detroit, Mich., 1745 Michigan Ave. U. S. A

Ам. Кружок ім. В. Винниченка

Відбуває свої проби кожного понеділка о 8. год. вечером, в галі на 1034 Main St. & Magnus Ave. Приймаємо нових членів. Місячна вкладка для товаришів 15 цент для товаришок 10. цент. Вокні листи і інші висилки поштою, належить ся висилати на адресу:

Ам. Кружок ім. В. Винниченка.
Box 3658.
Winnipeg, Man.

Dr. A. SILVERMAN

Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг. Лічить також всякі недуги жіночі.

Ординує в офісі на:
395 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1716.

Війна!

В часі війни кождому потрібно маюти. Руськ. Книгарня своїм накладом видала
в українській мові містить 24 головних і 11 підличних мап
АТЛАС
і є практичним поясненем за сонце місяць і зорі та про земну кулю. Ціна \$1.00 оприв. \$1.25 на 5 штук і даром.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg Man.

Війна.

Війна.

Війна і криза на цілому світі пригнітили всіх робітників. Через війну повстало велике безробітє і робітникам нема за що вижити і вбрати ся. Тому ми значили ціну своїх товарів на день 16-17-18 і 19 вересня с. р. так що кождому робітнику можна буде притотовити ся на зиму з убранєм.

Перечатайте наше оголошенє на сторони 1.

Наше адреса:

BANKRUPT STOCK EXCHANGE
641 Main St.

Головний офіс на 182 Loggan Ave. продає лише гуртовно.
ФІЛІЯ: BLUE STORE DAUPHIN, MAN.

Русько - Німецький шпиталь

Dr. G. Kaichman-a

Спеціалне ліченє хоріб венеричних (сифіліс, трипер і други хірургичних, внутрішних, ж ночих, очних і ушних)
Найновіше і найпевніше ліченє сифілісу „606“ проф. Ерліха. Ліченє полового бесидла, Ліченє скартритикою. Лікарствє вислаю по кождоних за надісланом надатку.

OFFICE & HOSPITAL

453 Selkirk Ave. Winnipeg.
Phone: St. John 1772.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.

Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, оборонець в цивільних та кримінальних справах і т.п.
В.Н. КОЛОНІК переводить на англійську мову. Визначєм гроші. Аскуруємо від огню

Філія: 903 MAIN ST.

PHONE STJOHN 1954.

Winnipeg, Man.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА

гуртовий склад різних меблів

як: столів, крісел, канцелярських бюро, шаф і т.п. У мене можете дістати різнородні зимові і літні двері. Продаю шкла і зеркала. Вислаю також замовленя на провінцію, по дешевих цінах.

M. Hawrycz
1182 Selkirk Ave.
Winnipeg, Man.
Phone St. John 2372

Добру плату дістанете під час науки в

MOLER BARBER COLLEGE.

Ми вичуємо барберства в кількох тижнях. Поводи дамо коли вичуєте ся, в платію від \$15.00 до \$25.00 тиждено. Тепер є велика запотребуванє барберів в диліомам Moler's, Освергайтесь так що підпишуть ся під наше імя, зайдіть і огляньте, найбільший світовий барберський College і дістанете даром гарний каталог.

Дивіть ся за назвою

MOLER

Cor. King & Pacific Ave. Winnipeg.
Oslii Regina i Fort William.

Відділам У.С.Д. в Канаді.

Всправах організаційних, як засновувати відділи і устроювати масові мітинги треба зголошуватись на адресу партійного організатора:
John Hryda
Box 1051 Montreal, Que.

По партійній етемплі, книжочка та конституція треба зголошуватись тільки на адресу партійного секретаря: M. Jeremijczuk
Box 3658 Winnipeg, Man.

РО

ПОРЯД

PIK

3 пол

Автономія Поляків знес

Те все про що писав редше часописі, про автономію Польщі, про зас. „Народное Уряд“ уці, призвавом царя з Великий князь Николаевич відкликав о російським урядом амію Польщі. Причинило бутя те, що Польські ся обільно з Австрією проти Росії. Князь лавич заявив що П. дадо автономію під лівом, що вони буд сторони Росії.

Поляки заявили, ш фест царський для П. не має ніякої вартос не був підписаний ц лише великим князем

Війна в Пол

З телеграм в дня ресня видно що бо нія німецько-австрійська війська є розтягнен Балтійського моря, до ріки Немана, і ауско Польщу до Перевала Немана від ах по Грідно веде зятій бій меже військ сійського генерала каміфа і німецького бурга. Російські теле кажут, що Німці впають від Ковна. ацьке війське стави пачальний опір.

Там же Німці боють невелику ро фортецу-Осовець, телеграмів відідем німецька боева лі Грідно іде на полу захід від Варшави, там поз Радом Кель замкнуті Росіянам на Шлеск.

—Перемішля в о віетка мовби Росіяну пару фортив з фортеці. Також в якій області є Тарнов займала німецька ар сійський генеральн повідомляє, що австрійське війско з пільського поділялось в Карпатах.

Але війське котр пер боролось з Росією Галичині, то був авкай ландштурм і о головнож австрійське стоїть коло Краков брала участи в боях. „Коли нам власт борота Австрійців ковом, тоді дорога ліну буде стояти о каже генерал росі

В австрійск армії хо

З Австрії донос